

1. Aanleiding

Voor het zomerreces hebben de gemeenschappelijke regelingen (hierna: GR-en) hun begroting voor een zienswijze aangeboden aan de deelnemers. In een aantal gevallen heeft uw gemeenteraad daarop een zienswijze ingediend. Ook nam uw raad kennis van de jaarrekeningen 2024 van deze (publiekrechtelijke) verbonden partijen. Nu na de zomer is het tijd om vooruit te kijken en geven de raden hen richtlijnen mee voor de begrotingen 2027.

Nota verbonden partijen

Op 16 mei 2024 heeft uw gemeenteraad de 'Nota verbonden partijen en overige samenwerking West-Brabant' vastgesteld. Hierin staat dat de deelnemers van een verbonden partij sturen op de beleidsmatige en financiële kaders van een verbonden partij door richtlijnen mee te geven. In de Nota zijn 7 financiële richtlijnen opgenomen die voor de periode 2024-2028 gelden. De raden van de deelnemende gemeente stellen, vanuit hun kaderstellende rol voorafgaand aan de kaderbrief, de richtlijnen op. Deze richtlijnen vormen de basis voor de beleidsmatige en financiële kaders (de kaderbrief) van de GR. Uiterlijk 1 februari ontvangen de deelnemers de kaderbrief met daarin op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting. De kaderbrief moet (kort) de belangrijkste opgaven bevatten voor het komend jaar en de richtlijnen moeten erin zijn verwerkt.

De beleidsmatige en financiële richtlijnen die nu ter vaststelling worden aangeboden, hebben betrekking op de begrotingen 2027 van de GR-en. Deze richtlijnen zijn, waar mogelijk, in regionaal verband opgesteld.

2. Beoogd resultaat

Het aangeven van kaders (kaderstellende rol raad) zodat voor de gemeenschappelijke regelingen duidelijk is aan welke beleidsdoelen zij bijdragen en welke financiële ruimte daarvoor is in 2027.

3. Argumenten

1.1 Dit is conform de geactualiseerde Nota Verbonden Partijen

De financiële- en beleidsmatige richtlijnen zijn als bijlagen bijgevoegd. De financiële richtlijnen gelden in beginsel voor alle gemeenschappelijke regelingen. De beleidsmatige richtlijnen, maar ook eventuele aanvullende financiële richtlijnen, zijn per gemeenschappelijke regeling weergegeven.

1.2 Generieke aanvullende financiële richtlijn

Gelet op de financiële verwachtingen is, ondanks dat hier dit jaar regionaal niet voor is gekozen, intern de wens uitgesproken om, net zoals vorig jaar, een aanvullende financiële richtlijn mee te geven aan de GR-en. Dit is afgestemd met de wethouder financiën tijdens het poho van 15 september 2025. De geadviseerde aanvullende financiële richtlijn is als volgt:

Nagenoeg alle gemeenten hebben sinds 2025 een bezuinigingsopgave. Hierdoor moeten gemeenten beleidsinhoudelijke keuzes maken en/of besparingen doorvoeren. In de richtlijnen 2026, welke vorig jaar aan de gemeenschappelijke regelingen zijn meegegeven, vroegen wij hen om aan te geven welke keuzes gemaakt konden worden om besparingen te realiseren. Gelet op huidige financiële situatie beschrijft de gemeenschappelijke regeling in de kadernota en begroting 2027 wederom in hoeverre zij hieraan kan bijdragen, bijvoorbeeld door de bijdrage van de deelnemers voor 2027 te laten dalen of gelijk te houden aan de bijdrage voor 2026 of een stijging te beperken.

1.3 De deelnemers van een verbonden partij sturen zo op de beleidsmatige en financiële kaders van een verbonden partij

Hiermee kunnen deelnemers aan de voorkant van het begrotingsproces sturen op een verbonden partij.

4. Kanttekeningen en risico's

1.1 Afwijking van financiële richtlijnen

Vanwege de specifieke financieringswijze gelden de financiële richtlijnen niet voor de RAV. Daarnaast is er in regionaal verband voor gekozen om de 6^e financiële richtlijn, namelijk dat een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers, buiten toepassing te laten voor wat betreft de WBA.

1.2 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

De regiefunctionaris belast met de VRMWB heeft expliciet gevraagd om de volgende zaken mee te geven aan uw gemeenteraad:

Financieel

Naast het volgen van de richtlijnen uit de Nota Verbonden Partijen is het op dit moment niet mogelijk om aanvullende financiële richtlijnen op te stellen. Gelet op de onzekerheden over de begrotingsjaren 2025 en 2026 (en verder) en over de uitkomsten van het onderzoek naar de brandweer- en risicobeheersingsorganisatie zijn er voor gemeente nog teveel ontbrekende factoren om hierover goed te kunnen adviseren.

Beleidsmatig

De VRMWB heeft een beleidsplan 2023-2027 en voert dit uit. Ervan uitgaande dat de VRMWB zich houdt aan de voornemens genoemd in dit plan en blijft werken binnen de drie genoemde pijlers en daarover adequaat rapporteert is er nu geen aanleiding om specifieke beleidsmatige richtlijnen op te stellen. Er is een aantal interne en externe ontwikkelingen waarvan de financiële en beleidsmatige effecten onduidelijk zijn. Denk daarbij aan geopolitieke onrust, cyberdreigingen, politieke instabiliteit en de gevolgen van klimaatverandering. Landelijk is er veel aandacht voor militaire en hybride dreigingen. Het Rijk doet juist in deze tijd een beroep op veiligheidsregio's om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te vergroten, defensie te ondersteunen en ons voor te bereiden op langdurige crises. Hiermee komen er nieuwe taken op de VRMWB af, waarvan op dit moment de financiële en beleidsmatige gevolgen nog niet te overzien zijn. In de begroting 2027 moet meer duidelijkheid komen over de effecten van deze ontwikkelingen.

Vanwege bovenstaande punten kan uw raad hierover niet worden geadviseerd.

5. Financiële consequenties

Eventuele financiële consequenties voortvloeiend uit de richtlijnen worden zichtbaar in de (ontwerp)begrotingen 2027 die de gemeenschappelijke regelingen voor 1 april 2026 dienen aan te leveren.

6. Juridische consequenties

N.v.t.

7. Communicatie

Na vaststelling van de richtlijnen door uw raad worden de richtlijnen toegezonden aan de besturen van de betreffende gemeenschappelijke regelingen.

8. Bijlagen

1 t/m 11 Richtlijnen begroting 2027 per GR.

12 Totaaloverzicht regionale adviezen richtlijnen 2027; versie 05-09-2025.